

**UCHWAŁA NR LVIII/1452/14
RADY MIASTA GDAŃSKA**

z dnia 30 października 2014 roku

w sprawie przyjęcia programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2015 – 2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 594, zm.: 2013 r. poz. 645; poz. 1318, zm.: z 2014 r. poz. 379; poz. 1072) oraz art. 8 ust. 2, art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 i ust. 2 pkt 4, art. 96 ust. 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. 2013 r. poz. 182, zm.: z 2013 r. poz. 509; poz. 1650, zm.: z 2014 r. poz. 567; poz. 598; poz. 1004; poz. 1146; poz. 1188)

uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2015 - 2020 stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Podwyższa się z 150% do 180% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, uprawniające do przyznania nieodpłatnej pomocy w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej;
- 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

§ 3

Do wysokości 180% kryterium dochodowego nie żąda się zwrotu wydatków za udzielone świadczenie pieniężne, za udzielony posiłek, za udzielone świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

§ 4

Na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola udziela się pomocy dzieciom i uczniom w formie posiłku, bez decyzji administracyjnej przyznającej posiłek oraz bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, maksymalnie dla 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolu na terenie miasta w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

§ 5

Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2015 - 2020 stanowi integralną część Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020, Strategii Rozwoju Województwa 2020, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2015.

§ 6

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gdańska.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą od dnia 1 stycznia 2015 roku.

**Przewodniczący
Rady Miasta Gdańska**

Bogdan Oleszek

Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2015 - 2020

I. Założenia programu.

Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2015 - 2020, zwany w dalszej części Programem, jest utworzony na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej oraz ustanowionego uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 (M. P. z 2013 r. poz. 1024 z późn. zm.).

Program będzie realizowany w latach 2015 - 2020 i obejmie swoim zasięgiem mieszkańców miasta Gdańska.

II. Cel programu.

Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Program jest elementem polityki społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej miasta w zakresie:

- 1) poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach;
- 2) poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży;
- 3) kształtowania właściwych nawyków żywieniowych;
- 4) pomocy dzieciom żyjącym w rodzinach dysfunkcyjnych, w których występują: uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, niewydolność opiekuńczo – wychowawcza.

III. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu.

W Gdańsku wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. (dane Głównego Urzędu Statystycznego) zamieszkiwało 461.531 mieszkańców. Obowiązkiem edukacji szkolnej w 2013 r. w szkołach podstawowych i gimnazjalnych objętych było 35.000 uczniów (dane Systemu Informacji Oświatowej). Zapewnienie dzieciom i młodzieży uczącej się z rodzin najuboższych posiłku w placówkach edukacyjnych i oświatowych to priorytetowe zadanie miasta. W pierwszym półroczu 2014 r. pomocą w zakresie realizowanego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” objęte były dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie realizujący obowiązek szkolny oraz osoby dorosłe, w szczególności chore, samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku, bezdomne. Rzeczywista liczba osób objęta programem wyniosła 6.040 osób, w tym 2.582 dzieci i uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, natomiast liczba osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej wyniosła 3.458 osób. W ramach realizacji dożywiania w formie zabezpieczenia gorącego posiłku w I półroczu 2014 roku skorzystało ogółem 2.074 osoby, w tym 1.780 dzieci i uczniów. W trybie udzielania pomocy w formie posiłku bez potrzeby wydawania decyzji administracyjnej oraz przeprowadzania wywiadu środowiskowego wsparciem objęto 381 uczniów. W ramach rozszerzenia systemu dożywiania dzieci i uczniów w mieście Gdańsku jest realizowany projekt „Zdrowa kanapka”, w ramach którego w 2014 roku objęto wsparciem 490 osób. Liczba osób objętych programem dożywiania jest

względnie stabilna i kształtuje się na poziomie ponad 10.000 osób (rok 2012 – 10.500, rok 2013 – 10.557).

Niekorzystne warunki społeczno - ekonomiczne osób i rodzin uniemożliwiają zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych. Ubóstwo rodzin, zjawisko niedożywiania dzieci, uczniów i osób dorosłych, a także znaczące wydatki na żywność pogarszają standard życia rodzin, a tym samym ograniczają możliwość zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych pozostających na ich utrzymaniu dzieci. Ze względu na zwiększającą się skalę ubóstwa i zmniejszenie dochodów rodzin potrzeby finansowe w tym zakresie stale rosną. Trudna sytuacja ekonomiczna, materialna rodzin, brak znajomości zasad prawidłowego i racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży powoduje niedożywienie lub fatalne w skutkach błędy żywieniowe. Do grupy wysokiego ryzyka należą przed wszystkim małe dzieci oraz młodzież w okresie intensywnego wzrostu. Efektem tego są m.in. zaburzenia procesów rozwojowych, wady postawy, zmniejszenie odporności organizmu, apatia, zmniejszona zdolność nauki i koncentracji. Rodzinom z problemem ubóstwa trudno zapewnić prawidłowe warunki rozwoju i wychowania. Wobec tego objęcie dzieci i uczniów zgłaszających chęć zjedzenia posiłku w przedszkolu lub szkole pozwoli na zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb żywieniowych.

W tym stanie rzeczy i wobec wymogów ustanowienia programu staje się zasadne przyjęcie niniejszego Programu.

IV. Zakres przedmiotowy i podmiotowy Programu.

W ramach Programu udziela się wsparcia:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej;
- 2) uczniom do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej;
- 3) osobom dorosłym, rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Program przewiduje wsparcie w szczególnie uzasadnionych przypadkach uczniów albo dzieci wyrażających chęć zjedzenia posiłku w sytuacjach, gdy Dyrektor szkoły lub przedszkola poinformuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku zwany dalej MOPR o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

Liczba dzieci i uczniów, którym może być udzielona powyższa pomoc, nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie Gdańska w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

Przyznanie pomocy będzie realizowane bez wydania decyzji administracyjnej oraz przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Po otrzymaniu zawiadomienia od dyrektora szkoły lub przedszkola pracownik socjalny MOPR dokonuje rozeznania sytuacji rodziny pod kątem dalszego objęcia ucznia dożywianiem bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego i wydawania decyzji administracyjnej.

V. Koordynacja realizacji programu.

Koordinatorem Programu w Gdańsku jest Prezydent Miasta. Jednostką realizującą Program jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku przy współpracy z jednostkami organizacyjnymi miasta Gdańska, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.

VI. Zadania podmiotów realizujących program.

1. Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie należy:
  - 1) rozeznanie potrzeb w zakresie liczby dzieci, uczniów, osób dorosłych wymagających pomocy w formie dożywiania;
  - 2) współpraca z podmiotami realizującymi Program;
  - 3) przygotowanie kwartalnych informacji z realizacji Programu;
  - 4) zabezpieczenie środków na realizację Programu.
2. Do zadań podmiotów współrealizujących Program należy:
  - 1) bieżąca współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Gdańsku;
  - 2) rozeznanie potrzeb w zakresie liczby dzieci wymagających pomocy w formie dożywiania we współpracy z pracownikami socjalnymi;
  - 3) organizowanie żywienia dzieci i młodzieży w stołówkach szkolnych;
  - 4) organizowanie żywienia dorosłych. w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w jadłodajniach lub dostarczanie posiłku do miejsca zamieszkania.

VII. Finansowanie programu.

Program jest finansowany ze środków własnych gminy oraz dotacji z budżetu państwa otrzymanej w ramach dofinansowania wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020.

VIII. Zasady udzielania pomocy w formie dożywiania.

1. Pomoc w formie dożywiania udzielana jest w zależności od sytuacji rodzinnej i dochodowej rodziny lub opiekunów dziecka, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2 - 15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku udziela pomocy w formie dożywiania dzieci, osób dorosłych na mocy decyzji, po przeprowadzeniu postępowania przewidzianego w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.).
3. Dzieci uczęszczające do publicznych placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego otrzymujące gorący posiłek w placówce, który finansowany jest z dotacji przekazywanej na jej bieżące utrzymanie, nie będą kwalifikowane po raz drugi do tej formy pomocy (gorący posiłek) finansowanej z budżetu miasta. Informacje o dzieciach uczęszczających do wyżej wymienionej placówki będą przekazywane przez placówkę do pracownika socjalnego, zgodnie z miejscem zamieszkania lub pobytu dziecka w celu ukierunkowania pracy socjalnej z rodziną.
4. Nie można odmówić uczniowi gorącego posiłku, jeżeli dochód jego rodziny nie przekracza 180% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.
5. W przypadku braku możliwości zapewnienia dziecku gorącego posiłku w szkole z uwagi na brak stołówki, istnieje możliwość zorganizowania dowozu posiłków na zasadach konkursu ofert lub zakupu usług na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.).

IX. Monitoring realizacji programu.

Z realizacji Programu sporządzana będzie kwartalna i roczna informacja, będąca elementem składowym rozliczenia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 przyjętego uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. (M. P. z 2013 r. poz. 1024 z późn.zm.).

Realizacja Programu będzie monitorowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku we współpracy z podmiotami realizującymi w celu zabezpieczenia dożywiania dzieci, uczniów i dorosłych zgodnie z rozeznanymi potrzebami w tym zakresie poprzez przeprowadzenie ankiety przynajmniej raz w roku, w wybranych placówkach realizujących Program, która stanowi Załącznik do niniejszego Programu.

Ankieta
dotycząca realizacji Programu osłonowego w zakresie dożywiania
na lata 2015 - 2020

Nr szkoły, adres, telefon .....

Ilość dzieci korzystających ze stołówki ogółem .....

Koszt posiłku .....

Źródła finansowania .....

.....

.....

Warunki lokalowe stołówki i organizacja wydawania posiłków (estetyka pomieszczenia,
estetyka naczyń, dostępność jadłospisu, czas spożywania posiłku) .....

.....

.....

.....

.....

.....

Uwagi i zalecenia dotyczące stanu sanitarnego stołówki i kuchni na podstawie protokołu

kontroli przeprowadzonej przez sanepid .....

.....

.....

.....

Nowatorskie formy zastosowane w funkcjonowaniu stołówki (np. kontynuacja pracy

z dziećmi kwalifikującymi się do bezpłatnych posiłków) .....

.....

.....

.....

Osoba udzielająca informacji (imię i nazwisko, stanowisko) .....

.....

Uwagi osoby sporządzającej ankietę .....

.....

.....

.....

Gdańsk, dnia .....

.....
Czytelny podpis osoby sporządzającej informację

Uzasadnienie

Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2015 - 2020 przygotowany jest na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Program jest utworzony w związku z ustanowieniem przez Radę Ministrów wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 (M. P. z 2013 r. poz. 1024 z późn. zm.). Program Rządowy przewiduje udzielenie wsparcia w zakresie dożywiania osobom spełniającym warunki określone w art. 8 ustawy o pomocy społecznej tj. że gmina może udzielać wsparcia w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności osobom spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 180% kryterium tylko w przypadku uchwalenia przez gminę stosownej uchwały podwyższającej kryterium dochodowe do tego poziomu. Na podstawie Programu dodatkowym wsparciem mogą być objęte dzieci, uczniowie, wyrażający chęć zjedzenia posiłku bez wydawania decyzji administracyjnej i przeprowadzania wywiadu środowiskowego. Liczba dzieci objętych Programem jest ograniczona i nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby dożywianych dzieci i uczniów w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

W 2013 roku pomocą w zakresie dożywiania objęte były dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie realizujący obowiązek szkolny oraz osoby dorosłe, w szczególności chore, samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku, bezdomne. Łącznie objęto programem 10.542 osób, w tym 3.929 dzieci i uczniów, natomiast liczba osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej wyniosła 6.628. W 2013 roku wsparciem w ramach realizacji programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.) objętych zostało 2.936 dzieci i uczniów. W ramach realizacji dożywiania w trybie udzielania pomocy w formie posiłku bez potrzeby wydawania decyzji administracyjnej oraz przeprowadzania wywiadu środowiskowego wsparciem objęto 486 uczniów. W ramach rozszerzenia systemu dożywiania dzieci i uczniów w mieście Gdańsku był realizowany projekt „Zdrowa kanapka”, w ramach którego w 2013 roku objęto wsparciem 614 uczniów.

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów gmina może otrzymać dotację na realizację Programu, jeżeli udział własny gminy wynosi nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji zadania. Gdańsk od wielu lat uczestniczy w programie „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Koszt programu ogółem wyniósł 5.291.955 zł, wkład własny gminy do zadania w 2013 roku wyniósł 3.555.943 zł zaś dotacja państwa wyniosła 1.736.012 zł. Środki finansowe na realizację programu zostały zabezpieczone w budżecie miasta Gdańska.

Podjęcie uchwały przez Radę Miasta Gdańska w znacznym stopniu przyczyni się do ograniczenia zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach, znajdujących się w trudnej sytuacji, jak również osób dorosłych, w szczególności samotnych w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. Ponadto znacząco wpłynie na poprawę poziomu życia rodzin o niskich dochodach oraz na poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży.

Wnioskodawca:

Opinia Radcy Prawnego: